

DIES DE CADA DIA

Venedors

PERE ROVIRA

Uns quants escriptors s'han queixat públicament de l'orientació que ha agafat el Dia del Llibre. No els agrada que la festa es faci cada any més en honor i profit de les estrelles televisives que publiquen el seu llibret, i lamenten el domini de títols en espanyol en les parades de Sant Jordi i en els espais que els medis de comunicació dediquen a la literatura. Firmen la queixa alguns dels autors de més èxit, tant de públic com de crítica, de les lletres catalanes actuals. Un d'ells ha volgut subratllar la seva

indignació manifestant que, l'any vinent, es negarà a participar en els actes de la festa del llibre. Uns actes que, com sap tothom, arriben a la seva màxima expressivitat cultural durant la signatura de llibres en les parades, si pot ser davant d'unes cues molt llargues, millor.

Els llibreters i els editors em sembla que sempre han tingut clar que el Dia del Llibre és, sobretot, el dia de vendre llibres, com també em sembla que, per a la majoria dels lectors, és el dia de comprar-ne. Sense aquestes dues pre-

disposicions, no existiria la festa de Sant Jordi, tal com la celebrem, amb la seva gesticulació, la seva fraseologia i els seus ritus més o menys sentimentals. Però hi ha una diferència important entre aquest present nostre i el passat: abans, els editors parlaven de llibres; ara, de seguida parlen de diners. Abans, un editor hauria plegat abans de publicar determinats productes, en els quals, ara, certs editors dipositen les seves esperances. Abans, els editors volien vendre llibres bons; ara, volen vendre. I n'hi ha que es pensen que un escriptor és un ximple perquè no ha renunciat a escriure tan bé com pot. Sí, actualment els editors han de ser, com ells diuen, massa realistes.

Una editorial és una empresa, i, per subsistir, ha de guanyar diners. Però han estat les pròpies editorials les que han fabricat les seves crisis, editant centenars de novetats efímeres, amb l'esperança que una d'elles es convertirà en un gran èxit, buscant subvencions i premis pagats, atabalant cada dia els lectors amb obres imprescindibles, saturant els taulells de les llibreries i,

immediatament, els magatzems de les pròpies editorials, fins al punt que ja fa temps que alguns editors destrueixen els llibres perquè els resulta més barat que guardar-los. ¿Volen també que tota aquesta eficàcia sigui considerada realista? Segurament sí, perquè els editors sempre han de tocar de peus a terra, com solen dir quan s'enfronten a les propostes irresponsables d'algun escriptor.

Deu ser aquest mateix realisme el que els ha portat a contractar l'obra mestra anual dels autors mediàtics, potser oferint-los uns tractes iguals, o qui sap si millors, que els que tenen amb els noms literàriament importants, els quals, com és natural, s'hauran sentit una mica vexats. Però no sé si han fet bé de protestar. No m'estranyaria que els seus editors els renyessin per no haver comprès les intencions filantròpiques i patriòtiques que hi ha rere les aparences comercials: algun dia se sabrà tot el que la literatura catalana ha d'agrair al sacrifici d'haver de guanyar diners venent rucades.

• PERE ROVIRA. ESCRIPTOR

Arxiu, 13 Maig 2004